

Kundgørelse af frist for ansøgning om rentetilskud til statsgaranterede studielån

FOB nr. 84.207

Ikke fundet grundlag for at kritisere finansministeriets afgørelse om at tiltræde en afviklingsordning, som hypotekbanken havde fastsat vedrørende A 's tilbagebetaling af studiegæld.

Endvidere ikke fundet at kunne kritisere, at hypotekbanken og undervisningsministeriet havde fundet, at A 's misligholdelse af afviklingsordningen burde have konsekvenser for ydelsen af rentetilskud i henhold til lov om gældssanering af statsgaranterede studielån, men henstillet til undervisningsministeriet at overveje, hvorledes der skulle forholdes med den del af rentetilskuddet, der vedrørte tiden forud for misligholdelsen.

(J. nr. 1984-661-713 og 1984-1455-713).

A klagede over, at finansministeriet havde tiltrådt en afgørelse fra hypotekbanken om afvikling af hans studiegæld. Efter afgørelsen skulle A betale en månedlig ydelse på 500 kr. til hypotekbanken til den 1. juli 1985, fra hvilken dato gælden skulle afvikles med 2.000 kr. pr. måned. Fra den 1. juli 1986 skulle den månedlige ydelse forhøjes til 3.500 kr. (klage 1).

A klagede endvidere over, at undervisningsministeriet havde tiltrådt et afslag fra hypotekbanken på en ansøgning fra ham om tilskud for tilskudsåret 1983/84 i henhold til lov nr. 292 af 9. juni 1982 om gældssanering af statsgaranterede studielån (klage 2).

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A i sommeren 1978 afsluttede sin uddannelse på et seminarium. Efter uddannelsens afslutning traf A ikke aftale om afvikling af sin studiegæld med de pengeinstitutter, hvori han havde optaget lån.

Efter at en afviklingsaftale var truffet med et pengeinstitut, måtte statens uddannelsesstøtte flere gange anmode A om at overholde denne aftale. Efter mange forgæves forsøg på at formå A til at tilbagebetale sin studiegæld indfrie statens uddannelsesstøtte hans lån i marts måned 1980.

Statens uddannelsesstøtte underrettede hypotekbanken om, at statens uddannelsesstøtte havde måttet indfri A's statsgaranterede studielån (140.646,20 kr.). Hypotekbanken skulle inddrive beløbet hos A.

Efter forudgående brevveksling meddelte hypotekbanken A i en skrivelse af 22. juni 1981, at banken kunne tillade, at der blev ydet ham yderligere henstand med afviklingen af hans skyld til statskassen indtil den 1. juni 1983. A

skulle rette henvendelse til hypotekbanken inden den nævnte dato med forslag om en afviklingsaftale.

Den 28. december 1982 ansøgte A hypotekbanken om rentetilskud for tilskudsåret 1983/84 i henhold til lov om gældssanering af statsgaranterede studielån.

I overensstemmelse med hypotekbankens skrivelse af 22. juni 1981 rettede A henvendelse til hypotekbanken i en skrivelse af 26. maj 1983. I skrivelsen oplyste A om sine aktuelle økonomiske forhold, og han anførte, at han ikke så nogen anden mulighed end at ansøge hypotekbanken om fortsat henstand med afviklingen af studiegælden.

I skrivelse af 28. juni 1983 meddelte hypotekbanken A, at han ikke vedblivende kunne få henstand, og at hypotekbanken måtte kræve, at han nu påbegyndte afviklingen af sit studielån med 500 kr. pr. måned, første gang den 1. juli 1983. Fra den 1. juli 1984 skulle ydelsen forhøjes til 3.300 kr. pr. måned. Hypotekbanken anførte endvidere følgende:

» ...

Det kan dog meddeles, at såfremt De ikke ser Dem i stand til at forhøje ydelsen til det nævnte, skal man anmode Dem om til den tid at rette henvendelse hertil med henblik på en evt. nedsættelse af den månedlige ydelse.

Såfremt afviklingsordningen ikke overholdes, vil sagen på ny blive sendt til retslig inkasso.

De bedes anerkende ovennævnte ved at tilbagesende vedlagte genpart i underskrevet stand.«

Under en telefonsamtale den 7. juli 1983 med hypotekbanken fik A udsættelse med påbegyndelsen af tilbagebetalingen indtil den 1. september 1983.

Da A ikke påbegyndte tilbagebetalingen den 1. september 1983, skrev hypotekbanken således til ham i en skrivelse af 11. oktober 1983:

»Under henvisning til skrivelse herfra af 28.6.1983 anmodes De om *inden 8 dage fra dato* at indsende den med skrivelsen fulgte genpart i underskrevet stand. De anmodes desuden om, ligeledes inden samme frist, at indbetale restancen, kr. 1.000,00.

Såfremt svar ikke er modtaget *inden 8 dage fra dato*, vil skylden uden yderligere varsel blive søgt inddrevet ved retsforfølgning.«

I en skrivelse af 11. oktober 1983 til hypotekbanken anførte A, at det på grund af store uforudsete stigninger i de faste udgifter ikke var ham muligt at finde midler til at betale »denne måneds indbetaling«.

Samtidig sendte A en tilsvarende skrivelse til statens uddannelsesstøtte, der den 21. oktober 1983 videresendte skrivelsen til hypotekbanken. Det fremgår af hypotekbankens telefonreferat af en telefonsamtale den 26. oktober 1983 med A, at hypotekbanken havde modtaget en kopi af A's skrivelse til statens

uddannelsesstøtte, men derimod ikke så at have modtaget hans skrivelse af 11. oktober 1983 til hypotekbanken.

I skrivelse af 31. oktober 1983 til A anførte hypotekbanken følgende under henvisning til A's telefoniske henvendelse den 26. oktober 1983:

»Hoslagt fremsendes 1 stk. giroindbetalingskort til brug ved indbetaling af månederne 1. september, 1. oktober og 1. november 1983.

Såfremt beløbet, kr. 1.500,00, ikke er blevet modtaget af hypotekbanken *senest 14 dage fra dato*, vil sagen blive sendt til retslig inkasso.

Kopi af skrivelse af 28. juni vedlægges til underskrift. Denne bedes ligeledes være hypotekbanken i hænde inden ovennævnte frist.«

Den 10. november 1983 betalte A 1.500 kr. for september, oktober og november 1983.

I skrivelse af 14. november 1983 til hypotekbanken protesterede A imod, at han var aftvunget sin underskrift under trussel om økonomiske sanktioner. A anførte bl.a., at han var af den opfattelse, at han blev tvunget til en aftale, som han på forhånd vidste, at han ikke ville kunne overholde.

I skrivelse af 25. november 1983 til A anførte hypotekbanken bl.a. følgende:

»... skal man ... meddele Dem, at De hver den første i måneden, første gang den 1. december 1983, må indbetale kr. 500,00, fra den 1. juli 1984 og indtil hele gælden er betalt forhøjes den månedlige ydelse til kr. 3.300,00.

Såfremt De - ved indsendelse af selvangivelse, godkendt af ligningsmyndighederne - dokumenterer, at Deres økonomi er sådan, at hypotekbanken finder, at man ikke med rimelighed vil kunne forlange gælden nedbragt, vil man tage under overvejelse at yde yderligere henstand med betalingen.

Såfremt De ikke senest den 1. december 1983 hertil enten indbetaler det stiplede beløb eller fremsender dokumentation for Deres økonomiske forhold som anført, vil sagen uden yderligere varsel blive oversendt til retslig inkasso.«

Den 6. december 1983 betalte A decemberrydelsen.

I skrivelse af 14. december 1983 til A afslog hypotekbanken A's ansøgning om rentetilskud for tilskudsåret 1983/84.

I skrivelse af 3. januar 1984 klagede A til undervisningsministeriet over dette afslag. A henviste til, at han havde fået bevilget henstand med betalingen af studielån til den 1. juli 1983. Derefter havde han fremsendt ønskede økonomiske oplysninger til hypotekbanken, og han havde - ganske vist under protest - accepteret en afdragsordning. Han fandt derfor, at der ikke kunne være tale om, at en misligholdelse af en afdragsordning kunne anføres som grundelse for, at han ikke modtog rentetilskud.

I en udtalelse af 20. marts 1984, som undervisningsministeriet indhentede i anledning af A's klage, anførte hypotekbanken som sin opfattelse, at afslaget på rentetilskud burde fastholdes. Hypotekbanken fandt, at A havde misligholdt afviklingsaftalen. Hypotekbanken henviste til, at A først den 10. november 1983 havde betalt 1.500 kr. for månederne september, oktober og november 1983, og først efter at banken havde rykket ham ved skrivelse af 31. oktober 1983.

I skrivelse af 15. juni 1984 til hypotekbanken redegjorde A nærmere for sine aktuelle økonomiske forhold. Under henvisning til disse forhold bad han hypotekbanken om henstand med afviklingen af sin studiegæld. Efter A's beregninger havde han godt 1.800 kr. til rest pr. måned, når faste udgifter var betalt (herunder de 500 kr. til hypotekbanken).

I en supplerende udtalelse af 18. juni 1984, som undervisningsministeriet indhentede, anførte hypotekbanken, »at hypotekbanken har accepteret, at afviklingen af lånet, efter aftale med debitor, skulle starte med kr. 500,00 *pr. måned fra 1. september 1983*«. Hypotekbanken redegjorde herefter for de indbetalinger, A havde foretaget, jfr. ovenfor, og oplyste, at A havde været ajour med afdragene pr. den 31. december 1983.

I skrivelsen af 2. juli 1984 meddelte hypotekbanken A, at banken ikke kunne acceptere udsættelse med afvikling af studielånet. Efter omstændighederne udskød banken dog tidspunktet for forhøjelsen af den månedlige ydelse til den 1. juli 1985, fra hvilken dato lånet skulle afvikles med 2.000 kr. pr. måned. Fra den 1. juli 1986 skulle ydelsen forhøjes til 3.500 kr. pr. måned.

I skrivelse af 9. juli 1984 meddelte hypotekbanken A, at banken kunne acceptere, at afviklingen først startede den 1. august 1984.

I skrivelse af 26. juli 1984 klagede A til finansministeriet over hypotekbankens afgørelse i skrivelsen af 2. juli 1984.

I en udtalelse af 24. august 1984, som finansministeriet indhentede i anledning af A's klage, anførte hypotekbanken bl.a. følgende:

» ...

Det skal oplyses, at debitor for tiden afvikler lånene med kr. 500,00 pr. måned, hvilken ydelse den 1. juli 1984 skulle forhøjes til kr. 3.300,00, jf. skrivelse herfra af 28. juni 1983, hvis indhold debitor i øvrigt har anerkendt ved sin underskrift.

Det er denne afviklingsordning som debitor i skrivelse af 15. juni 1984 nu ønsker afløst af en egentlig henstand. Hypotekbanken meddelte i skrivelse af 2. juli 1984, at man ikke kunne imødekomme dette ønske fuldt ud, hvorimod man, efter omstændighederne, accepterede, at forhøjelsen, jf. skrivelse af 28. juni 1983, blev udskudt til 1. juli 1985 og da kun til kr. 2.000,00, hvorefter ydelsen atter skulle reguleres op den 1. juli 1986 til kr. 3.500.

Hypotekbankens afgørelse af 2. juli 1984 er truffet på grundlag af en vurdering af samtlige omstændigheder i sagen. Man har således lagt vægt på, at debitor oppebærer en normal erhvervsindtægt, og at hypotekbanken siden

lånenes overtagelse i marts 1980 har udvist en udstrakt imødekommenhed med hensyn til tilbagebetaling af lånene, der kun er nedbragt med kr. 337,00. Restgælden udgør herefter:

1) kr. 87.815,75 med tillæg af rente 16½% p.a. fra den 25. oktober 1980.

2) kr. 52.494,66 med tillæg af rente 16½% p.a. fra den 27. juni 1980.

Hypotekbanken har derfor skønnet, at man ikke vedblivende kunne meddele udsættelse med afviklingen.

Ud fra det om debtors indtægtsforhold oplyste har man dog, efter omstændighederne, accepteret, at lånet indtil den 1. juli 1985 fortsat tilbagebetales med kr. 500,00 pr. måned, et nærmest symbolsk beløb, der end ikke dækker renterne.«

I skrivelse af 4. september 1984 til A tog undervisningsministeriet stilling til A's klage over hypotekbankens afslag på rentetilskud. Ministeriet anførte bl.a. følgende:

» ...

De anfører til støtte for klagen bl.a., at De har anset perioden fra den 1. juli 1983 til den 10. november 1983 som en forhandlingsperiode, hvor De ikke har følt Dem forpligtet til at betale ydelser på gælden i hypotekbanken.

Hertil skal bemærkes, at det af udtalelsen (hypotekbankens; min bemærkning) med bilag fremgår, at hypotekbanken allerede den 28. juni 1983 har pålagt Dem at betale 500 kr. pr. måned begyndende den 1. juli 1983. Da denne ydelse ikke betales, er der indtrådt en misligholdelse, som berettiger hypotekbanken til at bestemme, at rentetilskud ikke ydes, jfr. lovens § 7, stk. 2. Det fremgår endvidere, at der på ny indgås en afviklingsaftale, hvorefter De skulle påbegynde tilbagebetalingen den 1. september 1983. Også denne aftale misligholdes imidlertid, idet De først den 10. november foretager den første indbetaling.

Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltnings afslag er således korrekt, og ministeriet kan derfor ikke imødekomme Deres klage.«

I skrivelse af 11. september 1984 rettede A på ny henvendelse til hypotekbanken om den fastsatte afdragsordning.

I en samtidig skrivelse rettede A henvendelse til undervisningsministeriet. A anførte, at han først havde indgået en aftale under protest den 14. november 1983, og at han samtidig indbetalte det beløb, som hypotekbanken havde krævet. Han mente således ikke, at der kunne være tale om, at han havde misligholdt en aftale. Det forhold, at hypotekbanken havde krævet, at han underskrev genparten, bestyrkede ham i hans antagelse om, at der var tale om en aftalesituation. A anførte endvidere, at han på intet tidspunkt var blevet gjort opmærksom på, at et forsøg fra hans side på at opnå lempelser ville få følger for rentetilskudsordningen. A bad ministeriet om at tage sagen op til fornyet overvejelse.

I skrivelse af 18. september 1984 besvarede hypotekbanken A's skrivelse af 11. september 1984. Hypotekbanken ville vende tilbage til spørgsmålet om afviklingen af hans studiegæld, når finansministeriets afgørelse forelå.

I skrivelse af 21. september 1984 meddelte finansministeriet A, »at man efter det oplyste, herunder størrelsen af Deres erhvervsindtægt og restgælden sammenholdt med den månedlige ydelse, ikke finder anledning til at ændre hypotekbankens afgørelse«.

I en skrivelse af 10. oktober 1984 anmodede hypotekbanken A om at afvikle sin studiegæld således, at han betalte 500 kr. pr. måned, første gang den 1. november 1984 og derefter den 1. i hver af de følgende måneder. Fra den 1. juli 1985 skulle han betale 2.000 kr. pr. måned.

I skrivelse af 13. december 1984 til A tog undervisningsministeriet på ny stilling til afslaget på rentetilskud. Ministeriet anførte:

» ...

I Deres skrivelse anfører De bl.a., at lånet i hypotekbanken ikke var misligholdt, idet De efter Deres opfattelse ikke var pligtig at tilbagebetale på studielånet, før De selv havde tiltrådt en tilbagebetalingsaftale, hvilket først skete den 14. november 1983.

Hertil kan ministeriet anføre, at den fulde gæld til hypotekbanken principielt er forfalden til omgående betaling, idet der er tale om et misligholdt banklån. Med hjemmel i § 12 i lov om statens uddannelsesstøtte, jfr. undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 456 af 12. august 1982, varetager hypotekbanken incassofunktionen på statskassens vegne. D.v.s. at hypotekbanken kan pålægge Dem at afvikle gælden. Da De imidlertid har fået udsættelse med tilbagebetalingen af gælden til den 1. juni 1983, er afviklingsordningen i relation til gældssaneringsloven misligholdt dels den 1. juli 1983, hvor De har fået pålæg om at påbegynde tilbagebetalingen, dels den 1. september 1983, hvor De ifølge aftale med hypotekbanken skulle påbegynde tilbagebetalingen, men ikke gjorde det.

Ministeriet må således fastholde det den 4. september meddelte afslag på at give Dem medhold i Deres klage.«

Vedrørende klage 1:

I sin klage til mig rettede A navnlig kritik imod størrelsen af det afdrag, som han skulle betale efter den 1. juli 1985.

I en udtalelse i anledning af klagen til mig anførte hypotekbanken bl.a. følgende:

» ...

Det er hypotekbankens opfattelse, at der - når henses til debtors indtægt og gældens alder (studiegælden er indfriet af statskassen i 1980) - er udvist en stor imødekommenhed over for debitor, der indtil nu kun har indbetalt nærmest symbolske beløb, der langt fra har kunnet dække de skyldige renter.

Hypotekbanken har derfor anset det for nødvendigt, at der - for at gælden kan nedbringes væsentligt - må fastsættes betydeligt højere afviklingsbeløb end de nuværende, kr. 500,00 månedligt. I denne forbindelse skal man henvise til den debtors skrivelse af 15. juni 1984 vedlagte økonomiske oversigt, hvorefter det i årene 1981 til 1983 har været muligt for debitor - på bekostning af statskassen - at nedbringe sine øvrige gældsposter fra kr. 70.802,00 til kr. 57.550,00. Nogle af disse gældsposter er helt afviklet, hvilket burde gøre det muligt at forhøje indbetalingerne på studiegælden.

Endvidere finder hypotekbanken det rimeligt, at debitor, der ifølge nævnte økonomiske oversigt: Årsbudget 1984, skal indbetale ca. kr. 23.000,00 på sin bank- og sparekasse gæld, optager forhandling med pengeinstitutterne med henblik på en lempeligere afviklingsordning til fordel for statskassen.

Endelig skal hypotekbanken anføre, at det i skrivelse af 10. oktober 1984 til debitor (punkt 5) er meddelt ham, at han, hvis han ikke mener at kunne overholde betalingerne, vil kunne indgive ansøgning om en eventuel lempelse i afviklingsordningen.

...«

I en udtalelse til mig tiltrådte finansministeriet den lige nævnte udtalelse.

Vedrørende klage 2:

I sin klage til mig rejste A spørgsmålet om, hvorvidt det var rimeligt, »at forhandlingsperioden, som omtalt i mit brev, får konsekvenser for tilskuddet, når man ikke på forhånd har gjort mig opmærksom på disse konsekvenser«.

I en udtalelse i anledning af klagen til mig anførte hypotekbanken følgende:

» ...

Der skal ifølge gældssaneringslovens bestemmelser opfyldes en række betingelser for at kunne opnå rentetilskud, herunder at ansøgeren senest den 31. december året forud for det kalenderår, i hvilket tilskudsåret begynder, skal have indgået en aftale med kreditor om at påbegynde afviklingen, senest ved tilskudsårets begyndelse, eller have fået bevilget udsættelse med afviklingen, jfr. lovens § 6, nr. 2. Disse betingelser vil ikke være opfyldt, så længe der pågår forhandlinger, som netop vil være udtryk for, at debitor ikke har kunnet komme overens med hypotekbanken - i dette tilfælde spørgsmålet om bl.a. lånets tilbagebetaling, som debitor tilsyneladende ikke er indstillet på at påbegynde nu.

I forbindelse med sin indgivelse af ansøgning om rentetilskud har debitor modtaget udførlige oplysninger om de vilkår, herunder det ovenfor anførte, der stilles for at kunne opnå rentetilskud, dels ved det udsendte informationsmateriale, dels af de på ansøgningskemaet anførte oplysninger.

...«

I en udtalelse til mig henholdt undervisningsministeriet sig til hypotekbankens udtalelse.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»*Finansministeriets afgørelse (klage 1)*):

De afviklingsordninger, som hypotekbanken har fastsat vedrørende Deres tilbagebetaling af studiegæld, er karakteriseret ved, at de månedlige ydelser på kort sigt er beskedne og for så vidt vel afpassede med en stram økonomisk situation, men samtidig således, at end ikke påløbne renter kan dækkes. På længere sigt er ydelserne betydeligt større, således at en egentlig nedbringelse af gælden kan opnås. Samtidig åbner banken for den mulighed, at afdragene på længere sigt kan nedsættes under hensyn til de på det tidspunkt aktuelle økonomiske forhold.

I betragtning af, at afviklingen af Deres gæld skulle have været påbegyndt i 1978/79, at statens uddannelsesstøtte og hypotekbanken efter min opfattelse har vist megen imødekommenhed med hensyn til udsættelse med afviklingen m.v., at De har en almindelig erhvervsindtægt, og at det er hypotekbankens opgave at få hele studiegælden afviklet, finder jeg ikke at have grundlag for at kritisere finansministeriets afgørelse. Jeg henleder Deres opmærksomhed på, at De - som De har drøftet med en af mine medarbejdere under en telefonsamtale den 21. maj 1985 - har mulighed for at rette henvendelse til hypotekbanken, hvis De med henvisning til Deres aktuelle økonomiske forhold ønsker, at afdragene fra den 1. juli 1985 nedsættes.

Undervisningsministeriets afslag på ansøgningen om rentetilskud (klage 2)):

Følgende bestemmelser i lov nr. 292 af 9. juni 1982 om gældssanering af statsgaranterede studielån har betydning for min vurdering af sagen:

§ 6:

»Tilsagn om rentetilskud kan kun gives, hvis

- 1) ansøger senest ved ansøgningens indgivelse har afsluttet eller afbrudt uddannelsen, eller tilbagebetalingspligten er indtrådt,
- 2) ansøger senest 31. december året forud for det kalenderår, i hvilket tilskudsåret begynder, har indgået en aftale med långiver om at begynde afviklingen af studiegæld senest ved tilskudsårets begyndelse eller har fået bevilget udsættelse med afviklingen.«

§ 7:

»Misligholder ansøger aftalen med en bank eller sparekasse om afvikling af studiegæld, bortfalder udbetalingen af rentetilskud fra det tidspunkt, hvor Statens Uddannelsesstøtte på statens vegne indfrier studiegælden. *Stk. 2.* Misligholder ansøger aftalen med Hypotekbanken om afvikling af studiegæld, kan Hypotekbanken bestemme, at rentetilskud ikke ydes.«
Af lovforslagsbemærkningerne til de nævnte bestemmelser (Folketingstidende 1981/82, tillæg A, spalte 4924 til 4925) fremgår bl.a. følgende:

Til § 6:

» ...

Som anført i de almindelige bemærkninger er gældssanering en hjælp til selvhjælp, idet den forudsætter, at låntager selv medvirker til at afvikle sin studiegæld. *Alene låntagere, der har fået bevilget udsættelse med at afvikle deres studiegæld, kan opnå rentetilskud uden selv at bidrage til gældens afvikling (fremhævet af mig).* Ifølge praksis ydes sådan udsættelse, når låntager af særlige årsager, som f.eks. arbejdsløshed, sygdom, invaliditet m.v. er ude af stand til at afvikle gælden.

...«

Til § 7:

»Rentetilskuddet bør standses, når låntager ikke opfylder sin del af aftalen om afvikling.

Efter forslaget til § 7, stk. 1, bortfalder rentetilskud til lån i banker og sparekasser fra det tidspunkt, hvor statens uddannelsesstøtte indfrier lånet, hvilket ikke sker, før långiver og statens uddannelsesstøtte har rykket låntager for ydelsen hver mindst 2 gange. Rentetilskuddet bortfalder med virkning fra førstkommende udbetaling efter indfrielsen. De allerede udbetalte rentetilskud i tilskudsåret berøres derimod ikke.

...

For hypotekbankens vedkommende foreslås i § 7, stk. 2, derimod indført en adgang til at standse rentetilskuddet straks, og evt. til at tilbageføre de anviste rentetilskud.«

Som det fremgår af de gengivne bestemmelser, er det (bl.a.) en betingelse for at opnå rentetilskud,

at ansøgeren senest den 31. december i året forud for det kalenderår, hvor tilskudsåret begynder (f.eks. senest den 31. december 1982 for så vidt angår tilskudsåret 1983/84) har indgået en afviklingsaftale, der skal påbegyndes senest ved tilskudsårets begyndelse (f.eks. den 1. januar 1983), eller

at ansøgeren har fået bevilget henstand.

Lovens § 7 indeholder bestemmelser om, hvad der sker/kan ske ved misligholdelse af *aftalen*, hvorved der sigtes til den aftale, der skal være indgået senest den 31. december

...

Loven indeholder ikke udtrykkelige regler om, hvorledes der skal forholdes i de tilfælde, hvor henstand er bevilget, og henstandsperioden udløber.

Jeg må forstå hypotekbankens og undervisningsministeriets afgørelser og udtalelser i sagen således, at det er disse myndigheders opfattelse, at det er en betingelse for ydelse af rentetilskud, at der i tilslutning til en henstandsperiodes udløb opnås en aftale om en afviklingsordning. Hvis aftalen misligholdes, skal/kan der forholdes som anført i lovens § 7. Den-

ne forståelse, der stemmer vel overens med det, der er anført i de givne lovforslagsbemærkninger («en hjælp til selvhjælp»), giver mig ikke anledning til bemærkninger.

I det foreliggende tilfælde er forholdet det, at der ved hypotekbankens skrivelse af 28. juni 1983, jfr. telefonsamtalen den 7. juli 1983, blev indgået en afviklingsordning, der skulle påbegyndes den 1. september 1983. Denne ordning misligholdt De imidlertid ved først den 10. november 1983 - efter at have modtaget en rykkerskrivelse af 31. oktober 1983 - at indbetale ydelserne for september, oktober og november 1983.

Efter bestemmelsen i lovens § 7, stk. 2, jfr. ovenfor, kunne hypotekbanken da bestemme, at rentetilskud ikke skulle ydes. Loven indeholder ikke nærmere bestemmelser om, hvilke forhold der skal lægges vægt på ved hypotekbankens afgørelse om, hvorvidt rentetilskud bør ydes/afslås i tilfælde af misligholdelse af en afdragsordning. Der er heller ikke administrativt fastsat nærmere regler herom.

Jeg går imidlertid ud fra, at hypotekbanken ved afgørelser efter lovens § 7, stk. 2, af, om tilskud uanset misligholdelse bør ydes, (bl.a.) lægger vægt på, om der foreligger en uvæsentlig overskridelse af en betalingstermin, og/eller der foreligger undskyldende omstændigheder i forbindelse med misligholdelsen.

Det kan ikke give mig anledning til kritik, at hypotekbanken og undervisningsministeriet i det foreliggende tilfælde har fundet, at Deres misligholdelse (i et vist omfang) burde have konsekvenser for ydelsen af rentetilskud til Dem, jfr. dog nedenfor.

Med hjemmel i gældssaneringslovens § 9, stk. 2, har undervisningsministeren i § 15, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 2 af 6. januar 1984 om rentetilskud til statsgaranterede studielån, fastsat, at »rentetilskud til studiegæld i hypotekbanken godskrives hver af tilskudsmodtagerens studiekonti i banken med 1/12 af det til hver konto tildelte rentetilskud hver måned«. Og efter bekendtgørelsens § 18, stk. 2, gælder, at ikke godskrevne tilskudsbeløb i tilfælde af misligholdelse normalt bortfalder med udgangen af den måned, hvori misligholdelsen finder sted. (Bekendtgørelsen var ikke trådt i kraft, da hypotekbanken afslog Deres ansøgning om rentetilskud for tilskudsåret 1983/84).

Jeg er bekendt med, at rentetilskud for det første tilskudsår (1983/84) efter lovens gennemførelse først kom til anvisning i tilskudsårets 3. kvartal, og at tilskud blev anvist i december måned 1983 med $\frac{3}{4}$ af det tildelte beløb for tilskudsåret 1983/84.

Den 31. december 1982 opfyldte De betingelserne for at modtage rentetilskud, og De var som nævnt ovenfor efter min opfattelse berettiget til tilskud, indtil De undlod at betale afdrag pr. den 1. september 1983.

Spørgsmålet er da, hvorledes der skal forholdes med rentetilskud for denne del af tilskudsåret. Jeg bemærker herved, at det forhold, at udbetalinger af rentetilskud af rent praktiske grunde i det første år blev tilrettelagt således, at betalingen først fandt sted i december måned 1983, efter

min opfattelse ikke bør komme i øvrigt tilskudsberettigede (i en periode) til skade. Jeg bemærker endvidere, at rentetilskudsloven ikke indeholder hjemmel til at »tilbageføre de anviste rentetilskud«, således som de ovenfor gengivne lovforslagsbemærkninger til § 7, stk. 2, synes at forudsætte, sammenlign herved også bekendtgørelsens § 18, stk. 2.

Undervisningsministeriet ses ikke at have taget stilling til det her rejste spørgsmål. Jeg har samtidig hermed henstillet til undervisningsministeriet at genoptage sagens behandling og træffe en ny afgørelse, hvorved der tages stilling til rentetilskud til Dem for tiden fra den 1. april til den 1. oktober 1983.

Jeg har udbedt mig underretning om ministeriets fornyede afgørelse.«

Supplerende oplysninger om sagen

Ved skrivelse af 5. august 1985 underrettede undervisningsministeriet mig om, at ministeriet på grundlag af min henstilling i skrivelse af 31. maj 1985 havde genoptaget A's sag og var kommet til det resultat, at hans misligholdelse af afviklingsaftalen med hypotekbanken efter omstændighederne ikke burde have konsekvenser for hans ret til rentetilskud for perioden fra den 1. april til den 1. oktober 1983.

Jeg meddelte herefter ministeriet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.